

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMÉNYEK DIJA:
 milliméter díjszabás szerint.

Nyilvántartási közlemények sora:
 25 Lei.

GYERGYÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Felelős szerkesztő: Szini Lajos.

Megjelenik vasárnap reggel.

Kiadótulajdonos: Márk István.

Egyes szám ára 4 Lei.

Az Országos Magyar Párt csikmegyei tagozatának közgyűlése.

Április 12-én zajlott le az Országos Magyar Párt csikmegyei tagozatának közgyűlése Csíkszeredán. Az ülésterem, a Közbirtokosság nagyterme, zsfnfolásig megtelt a tagozat községi és kerületi kiküldöttjeivel. Az Országos Magyar Párt központját Sándor József szenátor elnök képviselte. Jelen voltak a megye parlamenti reprezentánsai valamennyien: Dr. Pál Gábor szenátor, elnök, dr. Gyárfás Elemér szenátor, dr. László Dezső képviselő és dr. Willer József képviselő.

Elnöklő Pál Gábor szenátor a szokásos módon megnyitja a gyűlést. Bevezető beszédében az elnökség 4 évre szóló időtartamát meg rövidíteni óhajtja nemcsak a sajnálatos és mindenképen elítélendő, utolsó gyergyói „kivonulás” miatt, mert hiszen az nyílt támadás volt, hanem mert

akadtak székely szülők, kik az állami iskolák oktatásának jóságával meg vannak elégedve

s kik ezt ha kell, aláírásukkal is igazolják, hátbatámadva ilyen módon a céltudatosan dolgozó képviselőket; mert akadtak sorainkban, kik kommunista rőpiratokat terjesztettek; mert sokan, akik semmit sem áldoztak, lekicsinyelték a végzett munkát és lekicsinyelték egymást. Mert

az orvtámadók az elszegényedést, az eladósodást, bujtoztatást, testvérharcot képviselőtünk munkátlanosságának tulajdonítják.

Mit dolgoztak

Iskolaügyben tett lépések:

Felekezeti közti értekezlet iskolakövetelések tárgyában.

Iskolából nevük miatt kitiltott tanulók ügyében előterjesztések közbenjárás.

Szülők jogtalan megbírságolásainak töröltetése.

Évközben kitiltott tanulók ügyében tett lépés.

Gazdasági, ipari, kereskedelmi szakoktatás tárgyában tett előterjesztés.

Tanári diplomák nosztrifikálása ügyében közbenjárás.

Közbenjárás a gyergyószentmiklósi zárdagimnázium nyilvánossági joga ügyében.

Közbenjárás a felekezeti tanulók féláru vasuti jegye ügyében.

Közbenjárás a csíkszeredai rk. főgimn. nyilvánossági joga iránt.

A párt parlamenti tagjainak állásfoglalása e kérdésben.

Ugyanez ügyben tárgyalás Pop Ghița államtitkárral.

Felekezeti tanítók és tanárok nyugdíjigogosultságának elismerése.

Ditrói iskolák ügyében közbenjárás Calian vezérigazgatónál.

Szárhegyi iskolák tulajdonjoga ügyében közbenjárás.

Iskoláinkhoz törvény ellenére állami vizsgáztató bizottságok kiküldése elleni közbenjárás.

Iskolai beiratások alkalmával történt önkényes igazgatótanítói eljárások elleni közbenjárás.

Utmutatás az állami iskolákból felekezeti iskolákba való átlépésre.

Utmutatás a tanítóképzőbe való felvételhez.

Korhatár elérése miatt iskolába fel nem vett tanulók beiratásának kieszközölése.

A kormány által a magyarországi diplomák ellen kiadott rendeletek összegyűjtése és szülőkkel, főiskolai hallgatókkal való ismertetése.

A székely iskolai autonomia ügyében történt megbeszélések, lépések. Ugyanez ügyben felekezeti közti értekezlet.

Javaslatok és lépések az iskolák államsegélyének fokozottabb mértékben való kiküzdésére, a községek állami iskolai kiadásai ügyében.

Kultúróna, állami iskolák építése, óvodák létesítése ügyeiben állásfoglalás.

Lépés a csatószegei óvodánál előfordult visszaélés ügyében.

Tanulók segélyezése.

Diáksegélyező akcióban közreműködés.

Előterjesztés az Orsz. Magyar Párt elnökségéhez a községek állami iskolai kiadásai tárgyában.

Beteljesedett egy román képviselő Turnuszeverinben mondott jóslata:

„El kell venni a kisebbségi vagyont s akkor ők egymás ellen vonulnak.”

Ezt a célt minden kormány mindenek fölött szem előtt tartotta s ime a jóslata kezd következni.

Az agrárreform, a közbirtokossági vagyontól kisajátított községi birtokok jogtalan elvétele, román templomok, állami iskolák és az „Astra” céljaira kisajátított művelhető földek, adóztatás, a deficitet felmutató közbirtokosságok, iparosok, kereskedők bírságolása, adóbehajtás: mind a fenti célt szolgálják. Mind olyan intézkedések, amelyek a magyar időkben teljesen ismeretlenek voltak. Akkor a közintézmények vagyona nem volt préda tárgya. Az erdélyi románok bár nem értek hasonló sorsot és mégis harcoltak. Annak a küzdelemnek, megvolt a támogatása. Az a nép vezetőinek segített és dolgozott.

*

Minden tiltakozás, ellenvetés dacára szükségesnek és igen fontosnak tartom ide iktatni képviselőink végzett munkájának fontosabb mozzanatait, hogy legyen alkalmunk minden csiki székelynek legalább bepillantást nyerni abba az idegölő, óriási munkába, amit ők végeznek. A munka három csoportba osztható: iskolaügy; gazdasági vonatkozású kérdések és különfélék.

képviselőink?

gyában. Majláth püspök urhoz felterjesztés a tanítóképző Kézdivásárhelyre való áthelyezése ellen. Pop Ghița államtitkárhoz beadott memorandum iskolai sérelmek ügyében.

Magyar állami tanítók áthelyezése ellen tett lépések. Alapítvány elnyerése érdekében lépések csiki tanulók részére, valamint diák otthon, tanulmányi segély ügyében.

Nyilvános hírlapi figyelmeztetés azon írásbeli nyilatkozatokkal szemben, melyet több községben az állami iskolákkal való megelégedésről aláírtak.

Panasz a nemzetek szövetségéhez a székyföldi iskolai sérelmekről a párizsi szerződések értelmében. Hírlapi tájékoztatás az óvodák fenntartására vonatkozó törvények rendelkezéseiről. Értekezlet az állami iskolák részére törvényellenesen előírt kiadások tárgyában. Ugyanez ügyben szakértekezlet tartása és memorandum szerkesztése a közokt. miniszterhez.

Lépések a karcfalvi óvoda ügyében.

A felekezeti tanítók nyelvvizsgájára vonatkozó rendelkezések ismertetése.

A nemzetek szövetségéhez benyújtott névelemzési panaszhoz szükséges miniszteri rendeletek összegyűjtése.

Az állami iskolákban használt és a magyarokat sértő tankönyvek adatainak összegyűjtése. A községek költségvetésében előirányzott 14% jövrőre való töröltetése. E tárgyban hírlapi tájékoztatás.

A vulkáni r. kath. iskola súlyos sérelmei ügyében előterjesztés.

Eljárás a nagyszebeni r. kath. iskola nyilvánossági joga ügyében.

Gazdasági vonatkozású ügyek:

Csikmegyétől elszakított községek területén fekvő birtokok kettős megadóztatása elleni mentesítés kieszközölése.

Lépések az Olt-híd ügyében.

Szövetkezetek részére támogatás kieszközölése.

A közbirtokosságok könyveinek vezetésénél a magyar nyelv eltiltása miatt panasz.

Utmutatások közbirtokosságok részére a törvénybe ütköző rendeletekkel szemben.

Utmutatások az üzemertervekre vonatkozó rendelkezések tárgyában.

Ditrói kisajátítások és földkiosztások tárgyában közbenjárás a panaszok orvoslására.

Római templom, iskolahelyek, sportterület, csendőrség és az Astra céljaira magánosoktól elvett földek összeírása, memorandum elkészítése.

Panasz szerkesztése a közbirtokosságoktól törvényellenesen, örökbérlet címen kisajátított erdőkre vonatkozóan.

Jenőfalva, Karcfalva, Gyergyószentmiklós közbirtokosságainak a békási románok erőszakos támadásával elvett közlegelői ügyében tett lépések. Ugyanezen ügyben panasz a Nemzetek Szövetségéhez.

A csíkszenttamási tűzkárosultak részére az állami rezervákból épületfa kérelmezése; újabb közbenjárás; Szenttamás 58500 lej erdőkitermelési illetékének elengedtetése. 18 telek kieszközölése a kisajátított birtokból.

Kataszteri kiigazítások szorgalmazása.

Vasláb erőszakos támadása Tekerőpatak elleni ügyben lépések.

Szenttamási márvány használhatóságára vonatkozó szakvélemény beszerzése.

Lépések az árvaszéki letétek visszaszerzése érdekében.

A közbirtokosságok közös értekezlete és annak előkészítése.

Tájékoztatók néhány csiki és más megyebeli egyházköztség részére az agrár kisajátítás során kiutalt kamatok adómentességére nézve.

Magyar Földhitelintézet szervezése érdekében értekezlet és írásbeli vélemény szerkesztése.

Hírlapi utmutatás a szövetkezetek alapszabályaira vonatkozólag az új törvény rendelkezéseiről.

Előterjesztés a magyar szenátorokhoz a földosztásnál mellőzött csiki rokkantak ügyében.

A csikmegyei magyar egyházközségeket az agrárreform során ért sérelmek orvoslása tárgyában előterjesztés.

Közbirtokosságok részére figyelmeztetés a Creditul Technic ajánlatára.

Bányaengedélyhez szükséges ingyenes szakvélemény.

Lépések az iparosok forgalmi adójának eltörlése érdekében.

Lépések Madaras, Dánfalva, Karcfalva, Szenttamás községekben lakó 70 kisgazda érdekében a gr. Somsich Tihamérné birtoküggyel kapcsolatosan.

Bankközi értekezlet Csíkszeredában a kamatláb mérsékelése ügyében. Magánosok kérésére közbenjárás árverések elhalasztása tárgyában.

Karcfalvi tűzkárosultak részére állami segély kérése.

Kitermelő szövetkezetek alapítási feltételeinek megvitatása végett értekezlet.

A karánsebesi erdőkitermelés ügyében információszerzés és a közönség hírlap útján való tájékoztatása.

Kölcsön kiutalása végett tanácskozás a Banca Naționala egyik igazgatójával a betétek hirtelen felmondásával bajba jutott bankok részére.

Mezőgazdasági kamara alakítása ügyében hírlapi ismertetés és felhívás a gazdasági egyesületekhez.

Külföldön lakó székelyek részére jogi utmutatás örökösödési ügyekben.

Adatszerezés a csikmegyei földmives iskola ügyében.

Marosmegyei tanácsosok részére felvilágosítás a marosvásárhelyi g. kel. templom részére kiosztott csiki erdőségekről.

A csikmegyei adókiutalásokról jelentés.

Az erdélyi magyar egyházközségek agrársérelmeinek adatai a kongrua törvényjavaslathoz.

A szentmihályi közbirtokosok panaszja tárgyában lépések.

Memorandum a madéfalvi 41 közbirtokostól kisajátított belsőségek tárgyában.

Hírlapi tájékoztatás hagyaték ügyben.

Rokkantak és hadviseltek hadmentességi adójának töröltetése.

Az 1930. évi áll. költségvetésre vonatkozó észrevételek megtevése.

*

A fesoroltakból láthatja minden érző ember, hogy milyen emberfeletti munkát végeztek képviselőink.

Elnök kegyeletos szavakkal parentálja el Adorján János és id. Veress Ádám magyarpárti tagokat.

A zugó tapsviharral fogadott beszámoló után Sándor József, a központ képviselője tartott humoros, keserűen epés megjegyzésekkel tele beszédet, Titulescu miniszterelnökhöz intézett üzenet alakjában:

— Tizenkét év alatt volt immár 14 kormányunk, — mondotta többek között, — némelyik csak 30—40 napig uralkodva, de nem „kormányozva”, amint azt az alkotmány a minisztertől kizárólag követeli és ezért egyik sem ért rá, valamit is jól eligazítani. Mert közvetlenül elől, vagy mindenik kormány mögött, a legutóbbi kivéve, a mi közismert legjobb barátunk, a tulzón nemzeti, de nem liberális párt állott, az hagyta hátra utódjának az elviselhetetlen közgazdasági és anyagi terheket is s ő az, melyről részben még azt sem lehet elmondani, amit lord Byron az egyik Pittől, Észak-Amerika elvesztőjéről gunyosan állított, hogy ez igazán önzetlenül és ingyen tette tönkre Angliát.

Mindezek alapján az európai általános pénzügyi és közgazdasági romlás és szanalás közepette, a gyógyszerrel illetően mi — természeti kincsekben és szerzett vagyonban és területben leggazdagabb ország — maradtunk leghátrább és legalól. Az aranyfedezet nélkül való inflációs nemzeti jegybank mellett legutoljára gondoltunk a stabilizációra és legalább a devizás fedezetre. Legutoljára ébredtünk rá, hogy tisztai és állami hivatalnokai karunk, általában bürokráciánk szám- és fizetésbelileg aránylag tulter a világ bármelyik államán. Hogy

külföldi adósságunk csekély tízmilliárd arany lej.

— És hogy adófizető közönségünk teherbíró képessége elérte azt a mélyfokot, amikor már csak az összeomlás következhetik. Mindezek dacára, csodálatosan, nekünk minden évben, a legutóbbi kormány idejéig, mely már is deficittel végzi, szédületes költségvetési többletünk volt úgy, hogy

százmilliókat költhettünk iskoláink és kulturintézményeink elromanosítására, külföldi missziókra, nemzeti bankettek rendezésére és pohárköszöntőkre.

— A kisebbségi téren sem volt időnk a wilsoni elvekkel és a békeszerződés határoz- mányaival alaposan foglalkozni. A gyulafehérvári határozatokat — néhai bihari jó Csanády Sándor bátyánk szavai szerint — szegre akasztották. A nemzeti liberális párt ígerte a világ előtt a legnagyobb szeretetet és kaptuk tőle egyebek mellett az Anghelescu-féle iskolatörvényeket. Az Averescu-pártnak nem volt ideje a csucsai-paktumot legalább egy pontocskában is végrehajtani. És a nemzeti parasztpárt is némi kis javulás-tűrhető választások, nyugdíjtörvény stb. mellett,

a megígért kisebbségi-törvényt az uti- tásájában felejtette.

Szóval, nem volt időnk és nem értünk rá semmire.

— De azt mondják, hogy másképp lesz. Titulescu miniszter le fogja győzni Románia rákfenéjét, mely I. Károly király emlékirata szerint a fényűzés s az azzal járó mindenfajta bűn; szembe tud szállni a korrupcióval, dacára annak, hogy az állami élet tapasztalata szerint, aki a korrupcióval küzd, rendszeren korrupciót arat; s rendet csinál pénzügyi és közgazdasági tekintetben, bár ismét az államéleti tapasztalat szerint, minden kormány és rendszerváltozás csak még nagyobb kiadásokba kerül. Dehát bizzunk, a miniszter ur Angliából jöve, tudni fogja bizonyára azt az angol közmondást is hogy: „Is- ten megenyhíti a szület a megnyirt juhocská- nak” s hogy az általa ajánlott „puliszkát és hagymát” a közjó érdekében még elbirjuk ta- lán mi is, de a bánásmód folytán beállt lelki bánatod és erkölcsi szenvedést meg nem szok- juk soha.

— Ne gondolja, hogy egy pár, vagy néhány mandatummal, vagy akár állással is minket ki lehetne elégíteni, mert mi nem a mandatumért vagyunk itt, hanem a népet, mely nélkül sem- miféle politikai játék vagy egyéni jólét nem kell nekünk.

Sándor József szenátor, központi alelnök beszédét folytonosan harsogó kacagás és zugó tapsvihár szakította meg, ezzel adván jelét a hallgatóság helyeslésének és tetszésének a ki- fejtettekhez. Beszéde végén áldást kért a sokat szenvedett székel népre.

László Dezső dr. képviselő főleg a csik- megyei közbirtokosságok dolgaival foglalkozott. A csikmegyei ügyek alapos és lelkiismeretes ismeretéről tanuskodó részletes és beható be- szédben emlékezett meg a megyei nyomorúsá- gról és mindama lépésekről, melyeket a tagozat s illetve a csiki parlamenti reprezentánsok e té- ren kifejtettek.

A közönség zajos elismerése után dr. Wil- ler József képviselő a maga beszámolójában kitért többek között arra, hogy a magyarság ellenségei az ő személyével kapcsolatban is rá- galmakat szerettek volna terjeszteni. Ismertette

azt a munkát, amit ő végez s aminek eredmé- nyeit, hathatóságát jól ismerik a parlamenti cso- port tagjai a legbensőbb vonatkozásaiban is. A közönség hatalmas éljenzéssel tett tanubizony- ságot arról, hogy Willer Józsefhez a legnagyobb elismeréssel ragaszkodik.

Gyárfás Elemér dr. szenátor a parla- menti belső munkáról, az ottani küzdelmekről és állandó nehézségekről számolt be. Majd ki- terjedt a közgazdasági válság okaira és azok szanalási lehetőségeire. Beható, szakszerű elő- adását, dacára az idő előrehaladott voltának, osztatlan figyelem és helyeslés kísérte s őszinte meleg ünneplésben részesítette Gyárfás Elemért.

Ezekután Török Ferenc plebános, Csik- vármegye ékesszavu papja, volt 48-as magyar parlamenti képviselő fejezte ki az egész tagozat nevében Csikmegye magyar közönsége részé- ről az elismerés és hála érzelmeit. Kívánta, hogy a megye képviselői és szenátorai rendületlenül tartsanak ki és munkálkodjanak s biztosította őket, hogy a csikmegyei magyar nép rendület- lenül áll az Országos Magyar Párt, a parlamenti csoport és a maga csikmegyei képviselői, sze- nátorai mögött.

Este ünnepi vacsora fejezte be a teljes összhangban és lelkes egyetértésben lefolyt ma- gyar napot.

Magánvélemény

Tamási Áron új könyvével kapcsolatban.

Nem könyvkritika következik az alábbi- akban. Kritizálni ezt a könyvet Szabó Dezső fogja, rosszmájuságból és Benedek Marcel szeretettel. A mi véleményünknek az ilyen emberek véle- ménye mellett vagy azokkal szemben nincs mit keresnie.

Csak egy tévedést szeretnék eloszlatni se- gíteni. Beleestem magam is, egész bizonyosan még sokan mások is.

A Cimeresek tudnillik nem politikai pam- flet. Komoly, márkás, tiszta, értékes irodalom.

*

Nekünk, akik mindig szeretettel olvastuk Tamási Áron írásait, még ha azok rosszak is találtak lenni, bizony elég alkalmunk volt bus- lakodni miattuk az utóbbi időkben.

Akad közöttük bizony elég olyan, ami nem volt sehogyse méltó írója nevéhez.

Mielőtt újabb félreértésbe keverednénk, nem politikai vitatkozásról van itt szó, hogy kinek van igaza.

Politikai nézetek, az külön kérdés. Neki egyféle a meggyőződése, a miénk véletlenség- ből nem egyezik meg vele, és mindvalamennyi- ünk külön-külön azt gondolja: nekem van iga- zam, saját magamnak.

Ha tehát Tamási Áron politikai nézeteivel nem értünk egyet, az semmiképpen sem fog bennünket akadályozni, hogy irodalmát meg ne becsüljük, őt magát is ne szeretessük.

A baj ott kezdődik, hogyha valaki az iro- dalomból kezd politikát csinálni. Mert ez a kettő teljesen különböző két valami.

Az irodalomra való képesség: istenadta te- hetség, művészetre. A politikához való hajlam, az sokféle lehet. Egy kis közepesen felüli in- telligencia, párosulva beszédkésséggel, néha ki- zárólag nagyfoku svihakság, máskor — ritkán — egy élet tapasztalataiból leszűrődött bölcsesség, jó- sággal, segiteniakarással párosulva.

Egyetlenegy formájában sem azonos és nem is hasonlíthat ahoz, amit úgy hívunk, hogy írói tehetség. A politika az irodalomtól ép oly tá- vol esik, mint akár a kémia, akár a csilla- gásztól.

És éppen ezért nem szabad a kettőt ösz- szekeverni.

Ismétlem: anélkül, hogy Tamási Áron po- litikai nézeteiről nyilatkozni akarnék — fölös- leges, mert őt meggyőzni ugyse tudom, ma- gamnak pedig már jó a régi meggyőződésem, olyan, amilyen, ezen változtatni semmi hajlan- dóságom — súlyos, nagyon súlyos hibának ro- vom fel, hogy e nézeteit irodalmon keresztül és irodalmi orgánumon keresztül törekszik a vi- lágallag megismertetni.

• Mert ha politikai nézeteire vagyok kíváncsi, a Mai Világot fogom keresni és ha a Mai Vi- lágot veszem kezembe, tudom, hogy ott politi- kai nézeteit találom meg. Éppen ezért — lehe- tőleg nem igen veszem a kezembe.

De amikor az Erdélyi Helikonban találom Tamási jegyezte írást, attól azt várom, hogy a legmagasabb nívón legyen, amit Erdély csak produkálni tud, sőt többet, hogy túloldjon azon a fejlődő, növekvő, de egyelőre még mindig csak csemetekertnek maradó jóvendőreménysé- gen, amit mai erdélyi irodalomnak nevezünk.

Ezért szomorít el erősen, minket, akik sze- retjük Tamási Áront, az író és melegsívű em- bert, ha azután irodalom helyett szindarabja- ban frakkosan tüzlátni menő magyarpárti kép- viselőt találunk és olyan dolgokat, hogy utá-

nuk ismerőseinknél nem győzzük mentetetni: Dehogy kérek, ez nem ilyeneket szokott írni, csak elcsuszás, nézd meg majd máskor, milyen lesz.

Mert az író és politikus kétféleségből kö- vetkezik a legnagyobb baj: az ilyen elkalando- zások nem jők semminek sem. Hogy nem iro- dalom, azt mindenki tudja. Mint pamflet, sem- mit se ér és a legközönségesebb tucatpolitikus ezredanuyi tehetséggel sokkal jobban megési- nálja.

Ne mondják kérem, minderre, hogy nem tartozik a tárgyra. Tudom, hogy nem tartozik. De meg kell mondani.

Máskülönben, hogy tudnók sikerrel meg- kísérelni a tévedést eloszlatni. Azt a tévedést, amelybe elsőnek Tamási Áron esett bele és utána még sokan mások. Mert a Cimeresek nem a fent tárgyalt műfajból való, a Cimeresek tiszta, értékes, nemes irodalom.

*

Egész őszintén. A legutóbbi hónapok ta- pasztalatai nem jogosítottak nagy reménysé- gekre, még baráti optimizmussal nézve sem.

Féltünk, hogy a könyv elejétől végig, me- gint az arisztokrata magyarpárti képviselőkkel lesz tele, akik valami szadista vagy pirománia- kus vagy tudomisen miféle hajlam parancsát követve frakkban kivonulnak szenttamási tüzet nézni és a tönkrement szerencsétlen székelék nyomorúságán mulatozni. Mást a Népmentők után mit is képzelhettünk volna, legfennebb, hogy haladásul a jámbor ember legalább a frakk- ját nem adja a tűzkárosultaknak pillanatnyi se- gélyképpen.

*

Mondtam már és ismétetem, nagyon sze- retem Tamási Áront, mint embert és mint író- t is. Éppen ezért csalódásom végtelen kellemes volt. A Cimeresekben nincsen ilyesmiről szó.

Hogy mi a célja a könyvnek, és mivel fog- lalkozik? Nem foglalkozik az az ég világán sem- mivel, úgy, mint egy Munkácsi vagy Benczur kép a falon nem törődik a bámulók sokaságával.

Tiszta művészet, önmagáért. Célja, amit kövessen, nincs, mert a művész célját érte, ha jó képet festett, az író, ha jó könyvet írt.

Tamási Áron ezzel a könyvével célját el- érte.

E „rövid bevezetés” után térhetnék rá a tulajdonképpeni tárgyra, hogy a könyvről kezd- jek beszélni.

Nem teszem. Ami mondanivalóm volt róla, megmondtam már a fentiekben. És más célom ezzel a papíron való gondolkozással semmi sincs, csakhogy, aki ezt elolvassa, olvassa el a köny- vet is. Mégis annyit tehetek hozzá, hogy az utóbbi két évben elolvasott háromszáz-négyszáz könyv között akadt, amelyik ennyire tetszett, nem tudnám azt mondani, hogy olyan is volt, ami sokkal jobban.

Azt is megmondhatom pedig, hogy a köny- veimet nem éppen Wallace és Courths-Mahler közül válogatom ki.

*

Tamási Áron azt írja a könyvről, hogy tudja, sokmindennel benne nem fogok egyet- érteni.

Téved. A könyv olyan egész, hogy csak vele, mint egésszel lehet egyet vagy egyet nem érteni. A tiszta, művészi irodalommal pedig úgy gondolom, nem lehet egyet nem érteni.

De ha azt hiszem, hogy a fentiek közül sokmindennel Tamási Áron nem fog egyetérteni — vajjon, tévednék?

Sándor Mihály.

Az elmúlt hét eseményei.

Belföld.

A kormányalakítás utolsó órái a legna- gyobb izgalomban teltek el. A tizenkét napos kormányválság erősen próbára tette az idege- ket. Az utolsó napon is több kormánylista ke- rült forgalomba, de végleges még nem jött létre. Legutolsó hír szerint a koncentrációs kormány létrejötte meghiusultnak tekinthető s félhivata- los értesülések szerint Titulescu hivatalnok — kormány megalakítására kapott az uralkodótól megbízatást.

A világosi állami iskola tanítói táviratot küldtek az aradmegyei tanfelügyelőségnek, amely- ben bejelentik, hogy miután nem kapták meg három hórap óta fizetésüket s nincs, amiből megéljenek, a tegnapi nappal beszüntették a tanítást, a gyermekeket az iskolából hazaküld- ték s az iskolát bezárták.

Új bélyeget adnak ki május elsejével 50 bani 1 és 2 lej értékben a román nemzeti lég- hajózás céljára. Az új bélyegkötelezettség kü- lönösen a postai forgalmat drágítja meg s in- dokolatlan annak életbeléptetése, mert a segély- bélyegek eltörlésével egyidejűleg a postai tari- fát emelték volt.

A sörgyarak és vendéglősök közt megállapodás jött létre a söráruk egységes szabályozásáról. Egy pohár sör ára eszerint 8 és egy üvege 16 lej. Ha a vendéglősök nem tartják be ezeket az árakat, a gyárosok rendeznek be sörívó csarnokokat.

Külföld.

XIII. Alfonz spanyol király lemondott a trónról és családjával együtt Londonba utazott. A néphez intézett kiáltványában kidomborítja, hogy a legutóbb lezajlott választások eredménye kétségtelenné tette előtte, hogy nem bírja népe szeretetét. S bár királyi jogait fenntartja, távozik hazájából, nehogy testvérháború törjön ki. A másfélezer éves spanyol királyság helyébe a köztársasági államforma lépett.

Bethlen István grófot abból az alkalomból, hogy tíz éve miniszterelnöke Magyarországnak, Horthy kormányzó soron kívül huszárezredessé nevezte ki.

Angliai és amerikai nagybankok és iparvállalatok összefogtak abból a célból, hogy felesleges tökéik mozgósításával megmentsék a világ gazdaságát az összeomlástól. Az angol és amerikai tárgyalásokba már német mértékadó köröket is bevontak.

Legujabb.

Lapzártakor jelentik Bukarestből: Titulescunak nem sikerült a pártok között megegyezést létesíteni, mivel a liberális és nemzeti pártok között olyan mélyreható ellentétek vannak, hogy ezeket Titulescu nem tudta áthidalni. Epp ezért Titulescu a szakemberek kormányát alakítja meg. E kormányban Titulescu elnöksége mellett többek között tagjai lesznek Manolescu, Iorga, Argetoianu, Hațiegan Emil. Az új kormány egyelőre a jelenlegi parlamenttel fog kormányozni, s ha ez lehetetlennek fog mutatkozni, csak abban az esetben rendeli el az új választásokat.

HIREK.

Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt tíz éves jubileuma alkalmából minden oldalról szerencsekívánnal halmozták el, többek között Mussolini olasz miniszterelnök, Brüning német birodalmi kancellár, Curtius dr. német külügyminiszter s megleghangú táviratokban kívántak neki további hosszas és szerencsés kormányzást.

Havazás rémiti naponként a tavaszt sóvárgó gyergyóiakat. Soha ilyen nehezen nem érkezett el a kikelet Állandó szél kavarja a havat s a gazdasági munka megindulása késik. A budapesti meteorológia időprognózisa: A hőmérséklet emelkedése, nyugat felől borulás várható.

Halálozás. Egy szorgalmas, övéért élő munkás életet oltott ki a kérlelhetetlen halál. Baltresz Vilmos halt meg f. hó 16-án hajnalban Gyergyószentmiklóson 69 éves korában. Temetése szombaton, f. hó 19-én d. u. 3 órakor lesz az örm. kath. temető kápolnájából. Baltresz Vilmos e század elején Gyergyószentmiklóson, a Teutsch-féle borpincét kezelte és abban az időben kedves, előzékeny modorával sok jó barátot szerzett. Innen Segesvárra költözött, majd, mikor ifj. Kiss Gergely alfalvi tekintélyes birtokos apósa lett, Gyergyóalfaluba ment, ahol vejének birtoka körül tevékenykedett, míg a halálos kór le nem verte lábairól. Utolsó kívánsága szerint az örm. kath. temetőben nyugvó gyermekei mellé temetik. Pihenjen békében!

Szivgárda-avatást tart a zárdai leányiskola e hó 19-én a 9 órai szentmisén. Este fél 6 órai kezdettel diszgyűlés lesz az intézet tornatermében, amelyre a k. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja a Szivgárda vezetősége. Alkalmi beszédet mond Vágásky Domokos s. lelkész ur. Szereplők: Mihály Edit, Blénessy Irén, Kujbusz Klára, Szini Agnes, Zárug Iluska, Orosz Böcsi, Balázs Mancsi, Szász Annuska, Sándor Pista, Márton Irén, Sándor Etuska, Márton Mariska, Gaal Ketty, Bartis Imre, Gaal Évike, Sáska Baba, László Erzsike, Blénessy Iluska, Vass Irénke, György Mariska, Nagy Kató, László Ibolya, Székely Gabi, Szakács Margit, Kassay Kató, Bálya Lujza, Gáll Ili, Pankác Irén, Kémenes Jolán, Zöld Böcsi, Paál Piroška, Kalányos Etuska, Magyary Ella, Jirka Piroška, Sándor Juci, György Ibi, Magyari Irén, Páll Mariska, Bartis Agnes, Kastal Agnes, Jancsó Márta, György Évike, Ferenczi Adél.

Mécs László Gyergyószentmiklóson. Mécs László, a kiváló költő a következő szombaton nagy műsoros est keretében Gyergyószentmiklóson fog szerepelni. Az ismert költő pap Udvarhelyről érkezik, ahol megelőzőleg ugyancsak költeményeit mutatta be. Szeretettel várjuk s következő lapszámunkban bővebben ismertetjük az est műsorát.

Orvosi hír. Részvétellel értesülünk, hogy Gyergyó messzeföldön híres, kitűnő képzettségű fogásza, Voll Ferenc a husvéti ünnepeken váratlanul olyan beteg lett, hogy haladéktalanul meg kellett operálni. Hála azonban dr. Hirsch Hugó sebész-főorvos operatív művészetének, a nehéz műtét kitűnően sikerült, Voll már teljesen jól érzi magát s a napokban már el is hagyhatja a csikszeredai szanatoriumot. A fogfájós betegek hát ne nyugtalankodjanak, mert kedvenc fogászuk rövidesen rendelkezésükre áll.

Esküvő. Gergely Aladár gyimesi tanító folyó hó 11-én vezette oltárhoz Ferencz István nagybirtokos leányát, Klárikát a szárhegyi róm. kath. templomban.

Kórházi hír. Multkori számunkban már megemlékeztünk arról, hogy dr. Valeanu Salamon kórházi orvost a februárban megejtett vizsgálat súlyosan terhelő adatai következtében a miniszter állásából felfüggesztette és fegyelmi bíróság elé utalta. Most vesszük a hírt, hogy a felfüggesztés tartamára az új főorvos kinevezéséig dr. Pop Báldi Aurél alfalvi körörost bizták meg a kórház vezetésével s így minden reményünk megvan ahhoz, hogy a kórháznál végre rend lesz.

A remetei szóttesbál a nehéz gazdasági viszonyok ellenére is várakozáson felül sikerült. Az „Obsitos” című operettet adták elő ezuttal a remetei műkedvelők igen nagy és őszinte sikerrel. Helyszűke miatt neveiket jegyezzük csupán ide azzal, hogy kivétel nélkül derekasan kivették részüket a nemes munkából: Kádbebó Antalné, Kádbebó Viruka, György József, Elezner Irma, Zakariás István, Puskás Arpad, László József, Miklósi Jenő, Kádbebó Antal, Puskás Piroška, Miklósi Jenőné, Kádbebó Gerő, Csiki József, Zsigmond László, Kádbebó Micike, Miklósi Margit, Puskás Márta és Zakariás Jutka.

Külön elismerés illesse Zakariás Istvánét, aki a zongorakiséretet látta el kifogástalanul s Puskás Piroskát sikerült rózsatáncáért.

Köszönet jár még Puskás Samunak, a Katholikus Kör agilis elnökének.

Vigyázat! Szenzáció! Szerdán és csütörtökön két előadásban Tarakanowa, orosz tárgyú kozákáncos, látványos, cigánymuzsikás filmremek!

F. hó 22-én, szerdán este mozi után Szt. György napi táncos teaestély a Szilágyiban. Teateríték süteménnyel 20 lej.

Elhárított vasuti szerencsétlenség. A pénteken délután a ditrói állomásra befutott személyvonat majdnem belefutott egy, a sineken vesztelő tehervonatba. A vonat érkezésénél egyik váltóór észrevette, hogy azon a sinen, melyen a vonat érkezett, egy ismeretlen egyén szerszámmal a kezében gyanús munkát végez. A váltóór rögtön leállította a vonatot és evvel megakadályozta, hogy az a meglazított sineken a tehervonatra sínparjára fusson át. A gonosztevő végzett munkája után menekülni igyekezett, de a váltóór utána eredt, el is fogta és becipelte az állomásfőnök irodájába. Itt a gonosztevőt megkötözték és átadták a csendőrségnek, mely a vizsgálatot megindította.

Gyujtogatás Gyergyóremetén címen a Gyergyó mult heti számában megjelent hírukba hiba csuszott be, amennyiben azt írták, hogy a hivatalos vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy gyujtogatás történt.

A hír a további részében utal arra, hogy ezen gyujtogatók Lukácsnak a váltókezesei lettek volna.

Evvel szemben a tény az, hogy Lukács a nyomozó csendőrségnél tényleg megvádolta egyik kezesét jegyzőkönyvileg, azonban ez a „kétségtelenség”-től még nagyon távol áll. Tisztelettel: Varga János, b. pénzt.

* **Kiadó lakások.** Főter 3. sz. a. emeleti lakás július 1-től jutányos áron kiadó. Ugyanazon telken 1 szoba, konyha kiadó. Értekezni lehet Gereöffy Csanádnál, Reg. Ferd. utca 79.

* Keltető tojásokkal sürgősen, de napos csibével legbiztosabban érhet el **jó leghorn tojótyukokat.** Még nem késelt le, ha azonnal megrendeli szükségletét.

LEGHORN FARM
Kocsis A. és Fiai
BRASSÓ.

Kérjük állandó olvasóinkat, hogy lapunk jelen számát — annak mindenkit érdeklő tartalmaért — adják át elővasásra ismerőseiknek.

Az Urania mozgó hirei.

F. hó 18-án és 19-én, szombaton és vasárnap: **Sivatag dala.**

Nagyszabásu, hangos filmremek, melynek főszereplője John Boles, a hangos filmnek Vafentinoja, ki tüneményes hangjával, mesteri játékával, szemképráztaató lovasmutatványával frappirozza a nézőt.

F. hó 22-én, szerdán és 23-án, Szt. György napján, csütörtökön délután és este

Tarakanowa.

Gyönyörű történelmi dráma a Nagy Katalin cárnő alatti Oroszország életéből.

Ez a film tele van szépségekkel s a történelmi háttér monumentalitása a csúcspontig fokozza az izgalmas mese érdekességét.

A mozi vezetősége e parádés film bemutatója alkalmából, a jól megérdemelt összehatás kedvéért mindhárom előadásra

cigány zenekart

állít be, a helyáratat azonban ennek dacára sem emeli.

F. hó 25-én és 26-án, szombaton és vasárnap

Világsiker!!! Világsiker!!!

Az én fiam.

Az „Elsodort ember” feledhetetlen hőseinek, Emil Jannings-nak hangos filmdráma.

A világsikert ért hatalmas film témája a svájci havasok grandiózus miliójében játszódik le s a drámai gyorsasággal pergő cselekmény okozta feszültség s a bravuros rendezői kéz maradtalan élmény érzetet hoznak ki a nézőből.

A fülbemászó zene még fokozza a hatást. — Ez a film a szíveket simogatja.

KÖZGAZDASÁG.

Az Áruforgalmi Bank Részvénytársaság közgyűlése.

Az Áruforgalmi Bank Részvénytársaság március 15-én délelőtt 10 órakor tartotta tizenegyedik évi rendes közgyűlését Czell Jenő elnök elnöklése mellett.

Az évi jelentésből és mérlegszámlából kitűnik, hogy az intézet az elmúlt üzleti évben a nehéz gazdasági viszonyok mellett is az előző évi 768,637.679 lej forgalom és 9,182.024 lej nyereséggel szemben 1.242,920.508 lej forgalmat és 12,403.762 lej tiszta nyereséget ért el. Az 1920 évben 550.000 lej részvénytőkével megalapított intézet a megalapítása utáni tizenegyedik évben már 75.000.000 lej alaptőkével és a mult évi dotálással együtt 18,769.422 lej tartaléktőkével rendelkezik, amely körülmény az intézet jól megalapozottságának, fejlődésének és megbízhatóságának legékebben szóló jele.

Ámbár a mult évi tiszta nyereség az előző évit 3,221.138 lejjel múlja felül, az igazgatóság gondos előrelátással nem emelte az osztalékot, hanem az előző évi 10 százalék megszavazását ajánlotta a közgyűlésnek, a tartalékok dúsabb dotálását tartván szem előtt.

A közgyűlés az igazgatóság előterjesztéseit elfogadta és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta.

Az Áruforgalmi Bank Részvénytársaság két év előtt Csikszeredában fiókintézetet létesített, mely Zeidner Alfréd szakavatott vezetésével a nehéz gazdasági viszonyok között készen állott és áll a csikmegyei közönség rendelkezésére.

NYILTTÉR.)*

Nyilatkozat.

Ellenőrizhetetlenül elterjedt azon híreszteléssel szemben, mintha a Transsylvania Bank r. t. Cluj a ditrói Fiókjánál betöltött ügyészi megbízatásomat inkorrekttség, vagy pláne visszaélések miatt vontat volna meg, — kinyilatkoztatom, hogy a megbízatás megvonásának oka az, mert az Intézettel egy, kezességemből folyó ügyben perben állok.

Természetes tehát, hogy a bizalmi jellegű ügyészi megbízatás nem fér össze ezzel a helyzettel, — és így a megbízatás megvonása teljesen jogos és indokolt.

Tisztelettel:

Dr. Plutz József,
ügyvéd.

*) E rovat alatti közlöttekért a felelősség a beküldő terhel. Szerk.

Gyergyói sport.

„Kolping”—F.T.C. 2 : 1 (0 : 1) reváns-mérkőzése ápr. 12-én folyt le. Az F. T. C. idegen játékosokkal megerősítve áll ki a mérkőzésre, mely mégis a „Kolping” javára dől el. Az első félidő F.T.C. támadásokkal kezdődik, melyeket azonban a „Kolping” védelme könnyen ver vissza. A 28-ik percben Berliner egy véletlen helyzetből megszerzi az F.T.C.-nek a vezetést, 1:0 az F.T.C. javára. A második félidőben a „Kolping” teljes erővel fekszik bele a játékba s szép lefutásokkal veszélyeztetni az F.T.C. kapuját. A 18-ik percben Kollónak sikerül egyenlítani, majd Kercsó 11-esből megszerzi a vezetést, 2:1 a „Kolping” javára. A félidő második felében végig a „Kolping” diktálja a tempót, de az eredményen szépíteni, a rossz idő miatt, nem tud. Buslig bíró meglehetősen jól bíraskodott.

Kiadó irodahelyiség.

Főtéren (Cziffra-ház), dr. Vámos-féle irodahelyiségek — két, esetleg három szoba a Főtérré — május 1-től kiadók.

Érdeklődők forduljanak Gyergyói Bankhoz. 2—2

Üzleti könyvet

jó papíron, tartós vászon kötésben csak a

Sándory könyvkereskedésben kaphat

Primăria Comunei Lăzarea Jud. Ciuc.

No. 480/1931.

Publicațiune.

Se publică spre cunostință generală, că în ziua de 28 Aprilie 1931 ora 3 p. m. în localul Primăriei Lăzarea se va ține licitație publică în conformitate cu art. 88—110 din legea asupra contabilității publice și cu art. 31—53 din Regulamentul de funcționare al O. C. L., prin oferte închise sigilate și prin strigări pentru darea în arendă a localurilor Restaurantului comunal proprietatea comunei Lăzarea pe un termen dela 1 Maiu 1931 până 31 Decembrie 1932.

Prețul de strigare pe un an Lei 20.000. —

Garanția provizorică Lei 5000. —

Supraoferte nu se primesc.

Condițiunile de licitație și cele contractuale se pot vedea la această Primărie.

Lăzarea, la 14 Aprilie 1931.

Notar :

E. Zakariás.

Primar :

Oláh.

Vágott és cserepes virágok, vetőmagvak legolcsóbb bevásárlási helye

Floraria NARCIS virágüzlet

Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson Főter 10. (Kahan-nyomda mellett.)

Ugyanitt készülnek a legválasztékosabb ízléssel alkalmi csokrok, diszkosarak, koszorúk; asztal, terem és templomdiszítések s minden, a kertet és virágkötészet körébe tartozó munkák. 9

Vidékre is gyorsan és a legpontosabban kiszolgálva, szíves partfogást kérünk.

A legjobb magyar és német könyveket olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bőzsi kölcsönkönyvtárába

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon : 11.

Állandóan új könyvek. Kedvező feltételek.

Nyitva : 15 mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

Sándory könyvkereskedésben

legolcsóbban vásárolhat

aragonit tárgyakat.

Értesítés.

Kelmefestés.

Van szerencsém Gyergyó n. é. közönségét értesíteni, hogy Gyergyószentmiklóson, Selyem-utca 35. szám alatt nagybbszabású

Kelmefestő

Intézetet

rendeztem be, hol a legkényesebb igényeknek is megfelelő munkák eszközöltnak.

Szíves partfogást kér

kiváló tisztelettel:

ALMÁSI ISTVÁN,

4—3

kelmefestő.

Áruforgalmibank Részvénytársaság Brassó.

Vagyon

Mérleg-Számla

Teher

	Lei	Bani	Lei	Bani		Lei	Bani	Lei	Bani
1. Pénztári készletek : a) készpénz és b) idegen pénznemkészlet	12,066,140	—	12,396,096	—	1. Részvénytőke			75,000.000	—
2. Bankári követelések	329,956	—	31,797,256	—	2. Tartalékok :				
3. Adósok : váltó és folyószámla			372,150,431	—	a) rendes tartalékalap	7,336.406	—		
4. Értékpapírok			4,881,384	—	b) nyugdíjtartalékalap	1,626.028	—		
5. Ingatlanok : banképület			10,000.000	—	c) árfolyam veszteségek tartaléka	1,000.000	—		
6. Berendezés			438.490	—	d) kétes követelések tartaléka	5,500.000	—		
					e) adók tartaléka	100.000	—	*) 15,562.434	—
					3. Betétek			281,852.663	—
					4. Pénzügyi hitelezők			9,101.177	—
					5. Visszleszámítás			36,386.477	—
					6. Átmeneti tételek			1,191.022	—
					7. Nyereség áthozat 1929 évből	166.122	—		
					8. Nyereség-egyenleg	12,403.762	—	12,569.884	—
								431,663.657	—

*) Az 1930. évi nyereségből való utalás után 18,769.422— Lei

Kiadás

Eredmény-Számla

Jövedelem

	Lei	Bani	Lei	Bani		Lei	Bani	Lei	Bani
Dologi költségek, személyzeti kiadások, adók és illetékek			8,524.581	—	Tiszta kamat és jutalék, jövedelem, valamint egyéb nyereségek			22,355.589	—
Kétes követelések tartaléka javára			2,000.000	—	Házbérek			338.334	—
Nyereség			12,403.762	—	Szelvények			234.420	—
								22,928.343	—

Braşov—Brassó, 1930. december 31-én.

Czell Jenő s. k.,
elnök.

Dieners Alfréd s. k.,
igazgató.

Falk Mihály s. k.,
cégjegyző.

Braşov—Brassó, 1931. február 20-án

Megvizsgáltuk és a könyvekkel egyezően találtuk :

A felügyelőbizottság :

Bretz Károly s. k.,
nyug. bankigazgató, könyvszakértő.

Beer Walter s. k.,
főkönyvelő, könyvszakértő.

Kaufmes János s. k.,
földvári földmívelési iskola igazgatója.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni Gyergyószentmiklóson.